

**Εκδρομή του Φ.Ι.ΛΟ.Σ. στη ΝΑ Αλβανία
(Κορυτσά - Μοσχόπολη - Πόγραδετς)
Άριστες οι εντυπώσεις**

Η διήμερη εκδρομή στη νοτιοανατολική Αλβανία (Κορυτσά - Μοσχόπολη - Πόγραδετς), που οργάνωσε ο Φ.Ι.ΛΟ.Σ. Τρικάλων σε συνεργασία με το γραφείο CHIC TRAVEL του Χρήστου Αντωνόπουλου στις 21-22 Ιουνίου, ήταν μια ευχάριστη έκπληξη για όσους συμμετείχαμε σ' αυτή. Κι αυτό γιατί γνωρίσαμε μια άλλη Αλβανία, η οποία δεν έχει καμιά σχέση με αυτή που ήταν πριν από μερικά χρόνια. Τώρα είδαμε μια ευρωπαϊκή χώρα με ευχάριστες εικόνες, ανθρώπους εργατικούς, φιλοπρόόδους και φιλικούς. Το μέρος αυτό της Βορείου Ηπείρου ξεχωρίζει είναι πλέον πόλος έλξης πολλών ξένων τουριστών.

Ξεκινήσαμε από Τρίκαλα και περνώντας έξω από τα Γρεβενά και την Καστοριά φτάσαμε στον Μεθοριακό Σταθμό της Κρυσταλλοπηγής, στα σύνορα Ελλάδας - Αλβανίας. Πέρασαμε τον έλεγχο των διαβατηρίων ή ταυτοτήτων και σταματήσαμε για καφέ στη Βίγλιστα (Bilisht), την πρώτη κωμόπολη που βρίσκεται προς την κατεύθυνση για Κορυτσά. Όλοι μας εκπλαγήκαμε από την αισθητική του χώρου (καφετέρια με μεγάλο υπαίθριο χώρο με δέντρα, καλλωπιστικά φυτά, εικαστικά έργα), από την καθαριότητα, από τις προσφερόμενες υπηρεσίες και φυσικά από τις τιμές.

Έχοντας πλέον μαζί μας έναν εξαιρετικό ομογενή ξεναγό, ο οποίος ανέφερε, ανέλυε και ερμήνευε οτιδήποτε συναντούσαμε στον δρόμο μας, συνεχίσαμε να ταξιδεύουμε στον ομαλό πλέον δρόμο μέσα στον κάμπο προς την Κορυτσά (850μ). Παρατηρώντας τα πυροβολεία της εποχής του Χότζα, το στενό δρομάκι που την ίδια εποχή εξυπηρετούσε την ελάχιστη κίνηση προς Ελλάδα, τα χωράφια που έμειναν ακαλλιέργητα λόγω έλλειψης εργατικού δυναμικού, καθώς οι νέοι φεύγουν προς Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη για καλύτερα μεροκάματα, τις βίλες που έστεκαν κλειστές, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είχαν μεταναστεύσει, φτάσαμε στην Κορυτσά.

Εκεί κάναμε έναν γύρο με το λεωφορείο για να έχουμε μία σφαιρική εικόνα της πόλης και επισκεφτήκαμε τον καθεδρικό ναό της Αναστάσεως του Κυρίου. Ο ναός είναι γνωστός για την εντυπωσιακή του αρχιτεκτονική και τα χρώματά του. Αρχισε να ανεγείρεται μετά το 1994 για να καλύψει το κενό που δημιουργήθηκε από την κατεδάφιση πολλών ορθόδοξων ναών στην πόλη, η οποία έχει έντονη ορθόδοξη παράδοση. Ο θεμέλιος λίθος τοποθετήθηκε στις 2 Αυγούστου 1994 από τον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο. Πρόκειται για έναν από τους μεγαλύτερους ορθόδοξους ναούς στην Αλβανία.

Μετά το προσκύνημά μας στον καθεδρικό ναό, συνεχίσαμε το ταξίδι μας προς τη Μοσχόπολη (Voskopjia), η οποία βρίσκεται σε ένα όμορφο οροπέδιο που χωρίζεται από μικρούς λοφίσκους, ενώ χαρακτηριστικής ομορφιάς είναι και το πευκόδασός της. Η Μοσχόπολη είναι ένα ιστορικό ελληνοβλαχικό χωριό σε υψόμετρο 1200μ, που στα χρόνια της ακμής της (1700-1769) υπήρξε μεγάλο ελληνικό πνευματικό και εμπορικό κέντρο. Ξεχώριζε για τα σχολεία της, τις εκκλησίες με σπάνιες αγιογραφίες και την περίφημη βιβλιοθήκη της. Εκεί ιδρύθηκε και το πρώτο τυπογραφείο των Βαλκανίων (1720). Σήμερα η Μοσχόπολη είναι ένας γραφικός οικισμός με παραδοσιακή αρχιτεκτονική, πέτρινα σπίτια, λίγες αλλά εντυπωσιακές εκκλησίες με εξαιρετικές τοιχογραφίες (οι πάμπολλες που είχε στην ακμή της καταστράφηκαν), όμορφη αρχιτεκτονική, λιθόστρωτους δρόμους, καλαισθητα εστιατόρια και πώληση τοπικών προϊόντων. Όλα αυτά σε συνδυασμό με την ηρεμία του τοπίου μας γοήτευσαν.

Με τις εικόνες αυτές στο μυαλό μας, που έδωσαν πολλή τροφή για σκέψεις, αφήσαμε πίσω μας τη Μοσχόπολη και κατεβήκαμε στην Κορυτσά (το Παρίσι των Βαλκανίων, όπως την αποκαλούσαν), που εντυπωσιάζει με την αρχιτεκτονική της, την καθαριότητα και την έντονη πολιτιστική της ταυτότητα. Τακτοποιηθήκαμε νωρίς το απόγευμα στο Grand Hotel Palace και είχαμε ελεύθερο χρόνο να γνωρίσουμε τις

ομορφίες της πόλης. Χαλαρώσαμε στο τεράστιο Parku Rinia (Πάρκο Νεότητας) που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης. Είδαμε το αναστηλωμένο σοσιαλιστικού ρυθμού θέατρο Andon Zako Çajupi, που αποδεικνύει γιατί η πόλη αυτή θεωρείται μέχρι σήμερα πολιτιστική καρδιά της Αλβανίας. Απολαύσαμε την βόλτα στον λιθόστρωτο πεζόδρομο του Shen Gjergji (Αγίου Γεωργίου) με τα καφέ, τα παραδοσιακά σπίτια (εντυπωσίασε το «σπίτι του Σεφέρη» όπου πλέον στεγάζεται το Ελληνικό Προξενείο), το Δημαρχείο και το κτίριο του 1ου Αλβανικού Σχολείου που ιδρύθηκε το 1902. Κάναμε τα ψώνια μας στο Παζάρι, περπατήσαμε στην παλιά αναπαλαιωμένη πόλη με τα μικρά σοκάκια, τα παραδοσιακά διώροφα σπιτάκια, τα πολύχρωμα μαγαζάκια με σουβενίρ και τα πολλά εστιατόρια και καφετέριες. Το μέρος αυτό της πόλης ξεχωρίζει για τη vintage αισθητική του και επιτρέπει στους επισκέπτες να δουν και να ζήσουν μέρος της ομορφιάς του παρελθόντος. Το Παζάρι της Κορυτσάς έχει ανακηρυχθεί Πολιτιστικό Μνημείο της Αλβανίας και αριθμεί 138 μνημεία πολιτισμού πρώτης κατηγορίας.

Τη δεύτερη ημέρα, το πρωί, επισκεφθήκαμε το Μουσείο Εθνογραφίας και Βυζαντινής Τέχνης, στο οποίο εκτίθενται εκατοντάδες φορητές εικόνες, πολλά βημόθυρα εκκλησιών και ένα τέμπλο, τα οποία διασώθηκαν από την καταστροφή των εκκλησιών κατά την δικτατορία του Εμβέρ Χότζα.

Κατόπιν μεταβήκαμε στο γραφικό Πόγραδετς, στις αλβανικές ακτές της λίμνης Οχρίδας. Το Πόγραδετς είναι τόπος καταγωγής των γνωστότερων συγγραφέων της Αλβανίας. Έχει κληρονομήσει ένα βαρύ καλλιτεχνικό όνομα που εκφράζεται στον χολιγουντιανής έμπνευσης κεντρικό πεζόδρομο - πάρκο της πόλης με τα ονόματα συγγραφέων, ενώ φημίζεται για τα δυναμικά πολιτιστικά φεστιβάλ που φιλοξενεί κάθε καλοκαίρι. Το μεγάλο πάρκο Driion, τα καταπράσινα τοπία, η φυσική ομορφιά της περιοχής (νιώσαμε πως βρεθήκαμε σε κάποιο παραθαλάσσιο χωριό του Αιγαίου), ο καθαρός αέρας και η γαλήνη της λίμνης πρόσφεραν στιγμές χαλάρωσης και ξεκούρασης. Μια βόλτα στην παραλία και ο χρόνος για φαγητό και καφέ δίπλα στο πεντακάθαρο νερό ολοκλήρωσαν ιδανικά την εκδρομή.

Η διήμερη εκδρομή στην νοτιοανατολική Αλβανία (Βόρειο Ήπειρο), άφησε σε όλους τις καλύτερες εντυπώσεις. Ο συνδυασμός φύσης, πολιτισμού και αυθεντικής φιλοξενίας συνέβαλε στο να μείνει βαθιά χαραγμένη στη μνήμη όλων. Στην πόλη της Κορυτσάς μας εντυπωσίασαν οι φαρδείς δρόμοι με τα μεγάλα πεζοδρόμια και τις δεντροστοιχίες τους, τα μεγάλα και καθαρά πάρκα αναψυχής, τα όμορφα σιντριβάνια, τα πολλά νέα ζευγάρια με τα μικρά παιδιά τους που βόλταραν στους λιθόστρωτους πεζόδρομους, οι καθαρές ταβέρνες και καφετέριες, οι πολλές διαβάσεις πεζών, στις οποίες σταματούσαν όλοι οι οδηγοί και γενικά η φιλική συμπεριφορά των κατοίκων, πολλοί εκ των οποίων μιλούσαν ελληνικά.

Κατά την διαδρομή μας προς Μοσχόπολη και Πόγραδετς μας εντυπωσίασαν οι επιμελημένες καλλιέργειες φασολιών και ντομάτας, καθώς και τα περιβόλια με μηλιές και δαμασκηνιές. Τα καταστήματα και τα μανάβικα ήταν ανοιχτά τόσο το Σάββατο βράδυ όσο και την Κυριακή το πρωί λόγω ανταγωνισμού, παρείχαν δε τα πάντα, όπως και στην Ελλάδα.

Κατά την επιστροφή κάναμε μια στάση στην Καστοριά για καφέ ή αναψυκτικό. Εκεί πλέον επιστρέψαμε στην ελληνική πραγματικότητα.

Σημαντικός παράγοντας στην επιτυχή έκβαση της εκδρομής μας αποτέλεσε ο επαγγελματισμός του τουριστικού γραφείου Chick Travel του Χρήστου Αντωνόπουλου που εκτός από την άποψη οργάνωση (πλήρες πρόγραμμα, εξαιρετική ξενάγηση, καλό ξενοδοχείο), διαθέτει και VIP λεωφορείο, οι προδιαγραφές του οποίου ικανοποιούν και τον πιο απαιτητικό ταξιδιώτη.

Ελένη Τζαβέλλα